

functioneel meertalig leren

T a l e n b e l e i d

Het is niet evident voor kinderen en jongeren die thuis een andere taal of een variant van het Nederlands spreken, om de lesinhouden in het schoolse Nederlands goed te begrijpen.

Daarom kan het zinvol zijn om - indien mogelijk - bij het aanbrengen van nieuwe vaardigheden of kennis kinderen en jongeren hun **thuis taal** te laten gebruiken als **steiger om tot leren in het Nederlands te komen en om nieuwe leerinhouden te verwerven**. Inzetten op functioneel meertalig leren vereist géén ingreep op het curriculum. Wat wel belangrijk is, is een krachtige leeromgeving. Deze getuigenis geeft een mooi voorbeeld van hoe functioneel meertalig leren in de praktijk werkt.

Inzetten op functioneel meertalig leren kan bijvoorbeeld via deze **ACTIES**:

- Kinderen met eenzelfde taal leggen spelletjes uit aan elkaar.
- Als een instructie niet duidelijk is, dan kunnen sommige woorden vertaald worden voor medeleerlingen.
- Jongeren met eenzelfde thuistaal mogen samen een groepswork voorbereiden en kunnen tijdens de voorbereiding hun thuistaal inzetten om de inhoud goed onder de knie te krijgen.
- Kinderen kunnen elkaar troosten in hun thuistaal.
- Ook als er zelfs maar één kind in de groep is die een bepaalde thuistaal heeft, kan die taal functioneel worden ingezet. Tweetalige woordenboeken kunnen dan bijvoorbeeld een hulpmiddel vormen.

Functioneel meertalig leren & talenbeleid?

In een open talenbeleid is functioneel meertalig leren een manier om thuistalen een plaats te geven. Deze aanpak gaat net iets verder dan louter talensensibiliserend werken. Je **benut de thuistalen** als een rode draad doorheen de activiteiten of het curriculum. En je biedt **zo meerkansen** aan de kinderen en jongeren om kennis te **ontsluiten**, zonder dat je als leerkracht of begeleider zelf alle thuistalen moet beheersen.

Of ga je nog een stap verder...

Je kunt ook meertalige begeleiders of leerkrachten inschakelen die een deel van de activiteiten of lessen in de thuistaal aanbieden. Een mooi voorbeeld daarvan is het Gentse project 'Ontwikkelen van schoolse vaardigheden via de thuistaal'. Een dergelijke aanpak vereist wel dat er genoeg kinderen of jongeren zijn met eenzelfde taalachtergrond.

Aan de slag?

We willen echter nogmaals benadrukken dat functioneel meertalig leren niet gaat over leerlingen in aparte homogene groepen stoppen en onderwijs aan te bieden in de eigen taal, maar dat het wel de bedoeling is om hun talen functioneel te benutten, met het oog op het versterken van het Nederlands.

Dit veronderstelt wel een steviger ingreep in het curriculum. Een voorwaarde is dan dat het aandeelkinderen/jongeren met eenzelfde taalachtergrond groot genoeg is. Een mooi voorbeeld hiervan is het Gentse project **Ontwikkelen van schoolse vaardigheden via de thuistaal**.

BRONNEN

1. Sierens S., Van Avermaet P. (2010). 'Taaldiversiteit in het onderwijs: van meertalig onderwijs naar functioneel veeltalig leren.' In Van Avermaet P., Vanden Branden K. & Heylen L. (red.) Goed geGOKT? Reflecties op twintig jaar gelijke onderwijskansenbeleid in Vlaanderen. (pp. 45-64) Antwerpen/Appeldoorn: Garant.
2. Gielen S., Isçi A. (2015). 'Meertaligheid: een troef! Inspirerend werken met meertalige kinderen op school en in buitenschoolse opvang.' Sint-Niklaas: Abimo.